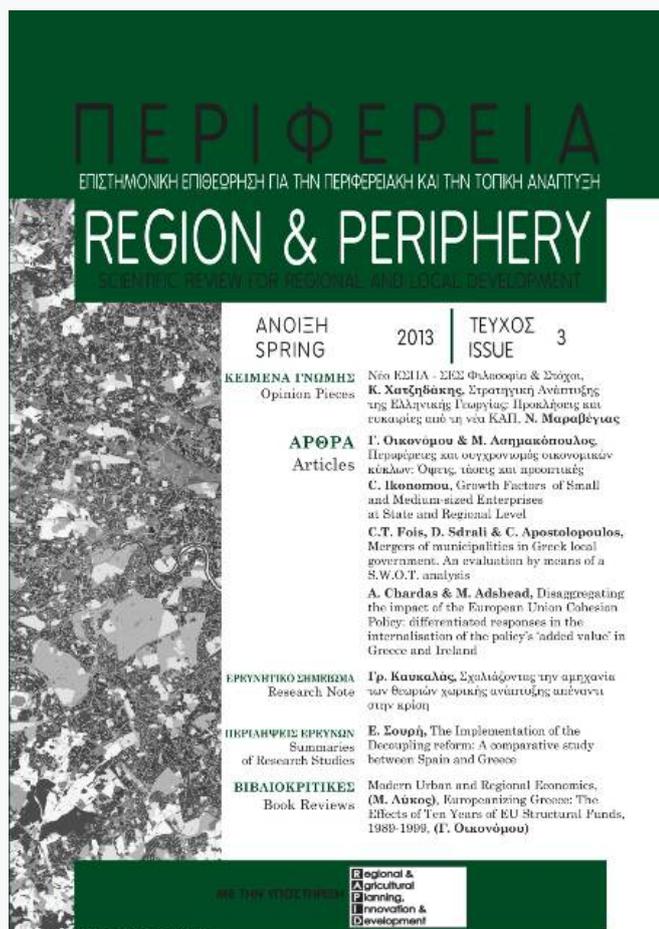

Περιφέρεια | Regional Integration: Politics, Economics, Governance

Τόμ. 3, Αρ. 3 (2013)

Περιφέρεια | Region & Periphery

Philip McCann - Modern Urban and Regional Economics

Μαρτίνος Λύκος

doi: [10.12681/rp.18904](https://doi.org/10.12681/rp.18904)

Copyright © 2018, Μαρτίνος Λύκος

Άδεια χρήσης [Creative Commons Αναφορά-Μη Εμπορική Χρήση 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

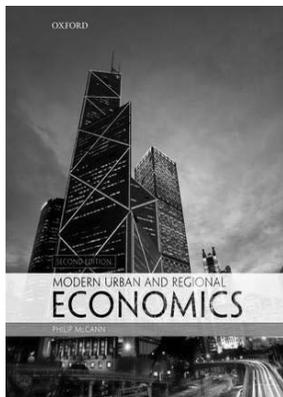
Βιβλιογραφική αναφορά:

Λύκος Μ. (2013). Philip McCann - Modern Urban and Regional Economics. *Περιφέρεια | Regional Integration: Politics, Economics, Governance*, 3(3), 141–143. <https://doi.org/10.12681/rp.18904>

Philip McCann

Modern Urban and Regional Economics

Oxford, Oxford University Press, 2013, σελ. 432

Philip McCann,

*Καθηγητής Οικονομικής Γεωγραφίας
στο Πανεπιστήμιο του Groningen*

Το βιβλίο του Philip McCann “*Urban and Regional Economics*” πρωτοεκδόθηκε το 2001 από τις εκδόσεις *Oxford University Press*. Στις αρχές του 2013 κυκλοφόρησε από τον ίδιο εκδοτικό οίκο η δεύτερη έκδοσή του με την προσθήκη δυο κεφαλαίων και με μια μικρή διαφοροποίηση στον τίτλο (“*Modern...*”) η οποία υποδηλώνει και την προσπάθεια επικαιροποίησής του. Η αρχική έκδοση του βιβλίου κυκλοφορεί μεταφρασμένη στα ελληνικά ήδη από το 2002 και τις εκδόσεις *Κριτική*. Εδώ η παρουσίαση γίνεται επ’ αφορμή της νέας εμπλουτισμένης μορφής του βιβλίου (δεδομένης και της διαθεσιμότητάς του στην ελληνική αγορά, έστω και της πρώτης έκδοσης).

Η επικαιροποίηση των συγγραμμάτων με διαρκείς επανεκδόσεις είναι φαινόμενο σύνθησ, ιδίως στην αγγλοσαξονική βιβλιογραφία, και μάλιστα εμφανίζεται με ρυθμό αναθεωρήσεων πολύ συχνότερο από ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση (επισημαίνεται το γεγονός ότι εν προκειμένω για την επανέκδοση μεσολάβησαν δώδεκα χρόνια). Το ότι δεν απαιτήθηκε αναθεώρηση του περιεχομένου νωρίτερα (την οποία συνήθως επιβάλλουν οι εκδοτικές συνθήκες, οι ανάγκες της αγοράς του βιβλίου, η πορεία του ίδιου του συγγραφέα κ.α.) υποδεικνύει ότι το περιεχόμενο δεν είναι «ευμετάβλητο» στις εξελίξεις (βλ. παρακάτω). Το γεγονός αυτό κρίνεται ως θετικό όταν έχουμε να κάνουμε με ένα πόνημα που φιλοδοξεί να αποτελέσει «εγχειρίδιο» για το γνωστικό του αντικείμενο, και μάλιστα σε επίπεδο διεθνές.

Το βιβλίο ακολουθεί μία δοκιμασμένη συνταγή: της συνύπαρξης υλικού τόσο για την *αστική* όσο και για την *περιφερειακή* οικονομική. Αντίστοιχο περιεχόμενο, στο ευρύτερο πλαίσιο της οικονομικής γεωγραφίας, συναντάται συχνά στη βιβλιογραφία. Είναι δεδομένο ότι οι δύο κλάδοι θεωρούνται συγγενείς, με την έννοια ότι πρόκειται για οικονομική ανάλυση έπειτα από εστιασμό σε συγκεκριμένο χω-

ρικό επίπεδο – κάποιου βαθμού και κάποιας μορφής. Το ίδιο συμβαίνει συχνά και στον πανεπιστημιακό χώρο με τη συνύπαρξη των δύο αντικειμένων στο πλαίσιο ενός μαθήματος ή ενός προγράμματος σπουδών: *αστικές και περιφερειακές σπουδές, αστική και περιφερειακή ανάπτυξη, αστική και περιφερειακή οικονομική*, τόσο στην Ελλάδα όσο και διεθνώς. Προφανώς εδώ μιλάμε για μία σχέση αιτίου – αιτιατού: η ύπαρξη των πανεπιστημιακών μαθημάτων οδηγεί στη συγγραφή αντίστοιχων συγγραμμάτων που να καλύπτουν πλήρως τη διδασκόμενη ύλη. Το ζητούμενο είναι εάν επιτυγχάνεται η κάλυψη του αντικειμένου (ή των αντικειμένων) στις σελίδες ενός βιβλίου. Εν προκειμένω, σε περίπου τετρακόσιες σελίδες καλύπτονται σίγουρα τα βασικά – για τα περαιτέρω υπάρχει και η περαιτέρω βιβλιογραφία.

Ένα βασικό πλεονέκτημα του συγγράμματος είναι η έλλειψη περιεχομένου που απαξιώνει ένα βιβλίο με την πάροδο του χρόνου. Στην πλειονότητά τους, αντίστοιχα βιβλία περιλαμβάνουν στοιχεία τα οποία απαξιώνονται ταχύτατα (όπως η συνήθης παρουσίαση δεικτών για τις οικονομικές επιδόσεις και οι σχετιζόμενοι με αυτούς πίνακες, χάρτες κ.λπ. – δηλαδή δεδομένα που εκδίδονται σε ετήσια βάση και συνεπώς απαξιώνονται σε λιγότερο από ένα έτος από την έκδοση). Το εν λόγω βιβλίο δεν περιλαμβάνει τέτοιου είδους υλικό. Αποτελεί εγχειρίδιο οικονομικής επιστήμης το περιεχόμενο του οποίου δεν εξαρτάται από περιοδικής μορφής δεδομένα – χαρακτηριστικό που πρέπει να αξιολογηθεί σαφέστατα ως ένα πλεονέκτημα. Γι' αυτό και ως σύγγραμμα απευθύνεται σε κοινό που βρίσκεται ήδη σε σχέση με το αντικείμενο – περιλαμβάνει τυπολόγια, απαιτεί μια βασική εξοικείωση με την στατιστική και τα εργαλεία που προσφέρει και, γενικότερα, δεν αποτελεί ένα εισαγωγικό ανάγνωσμα για κάποιον ο οποίος θέλει μία πρώτη επαφή.

Το σημαντικότερο στοιχείο που πρέπει να κερδίσει μία έκδοση σαν αυτή είναι να αποδείξει την αναγκαιότητά της. Το υλικό που περιλαμβάνει δεν πρωτοτυπεί – συναντάται (σχεδόν πανομοιότυπο) σε διάφορες άλλες εκδόσεις του χώρου. Στην πραγματικότητα όλες οι εκδόσεις οφείλουν να αποδείξουν την αναγκαιότητά τους και κάθε νέο συγγραφικό έργο οφείλει όχι απλά να αναπαράξει τα ήδη γνωστά αλλά να τα εμπλουτίσει και να τα βελτιώσει. Άλλωστε, ο πλούτος των εκδόσεων καταργεί την παντοδυναμία του «απόλυτου» συγγράμματος αναφοράς και προσφέρει επιλογές. Το συγκεκριμένο βιβλίο είναι μία από τις προφανέστερες: περιεκτικό, κατανοητό και καλοδομημένο.

Το πρώτο κεφάλαιο του βιβλίου, “*A World of Cities and Regions*” – νέο κεφάλαιο εν συγκρίσει με την πρώτη έκδοση – παίζει εισαγωγικό ρόλο υπογραμμίζοντας τη σημασία του εστιασμού της οικονομικής ανάλυσης και των παραγόμενων πολιτικών σε επίπεδο πόλης και περιφέρειας. Το δεύτερο κεφάλαιο, “*Industrial Location: The Location of the Firm in Theory*”, στο οποίο αναπτύσσονται οι θεωρίες γεωγραφικής θέσης της επιχείρησης, έχει μικροοικονομική κατεύθυνση και ασχολείται με τα κλασικά υποδείγματα των Weber, Hotelling, Mosses, τα νεοκλασικά

υποδείγματα και τη συμπεριφορική θεωρία για την επιλογή θέσης της επιχείρησης. Το τρίτο κεφάλαιο, *“The Spatial Distribution of Activities”* γενικεύει την ανάλυση και παρουσιάζει κλασικές ιδέες της οικονομικής του χώρου (Christaller, Lösch κ.λπ.). Το επόμενο, *“The Spatial Structure of the Urban Economy”* αναπτύσσει την αστική διάσταση των φαινομένων: παρουσιάζει γνωστά υποδείγματα όπως του von Thünen, τη θεωρία πίσω από την αξία της γης και το ύψος των ενοικίων κ.α. Τα επόμενα τρία κεφάλαια αναπτύσσουν την περιφερειακή διάσταση: το πέμπτο, *“Regional Specialization, Trade, and Multiplier Analysis”*, ασχολείται κυρίως με τον Κεϋνσιανό πολλαπλασιαστή αλλά και με το υπόδειγμα του βασικού τομέα κ.α. Το έκτο, *“Regional and Inter-Regional Labour Market Analysis”*, αναλύει τη διαπεριφερειακή μετανάστευση, την ευελιξία των μισθών και τη λειτουργία της αγοράς εργασίας. Το έβδομο, *“Regional Growth, Factor Allocation and Balance of Payments”* αναλύει το φαινόμενο της περιφερειακής ανάπτυξης μέσα από την κλασική και τη κευνσιανή σκοπιά. Το όγδοο κεφάλαιο, *“Cities and Regions in the Modern Global Economy”* – επίσης νέο κεφάλαιο εν συγκρίσει με την πρώτη έκδοση – συσχετίζει την αστική και περιφερειακή προβληματική με την «παγκοσμιοποίηση» και τα νέα δεδομένα στον παγκόσμιο οικονομικό χάρτη. Τέλος, το ένατο κεφάλαιο *“Modern Urban and Regional Economic Policy Analysis”* αφήνει το αυστηρά οικονομικό περιεχόμενο και ασχολείται εν τάχει με θέματα πολιτικής: αστικής (αστικές ζώνες, αναπλάσεις) και περιφερειακής υπόστασης (μικρο και μακρο επιπτώσεις).

Μαρτίνος Λύκος

Διδάκτορας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών